

Sammanfattning av utredning av Näringslära i Läkarutbildningen i Sverige 1994

Stiftelsen Svensk Näringsforskning (SNF) beslutade under våren 1994 att genomföra en inventering av ämnet Näringslära i den svenska läkarutbildningen. För detta ändamål tillsatte SNF:s nutritionsråd en särskild arbetsgrupp med sju representanter: Bitr överläkare Gunnar Akner Stockholm, professor Nils-Georg Asp Lund, docent Elisabeth Forsum Linköping (sammanställande), chefsdietist Karin Hådem Stockholm, tekn. dr. Anita Laser-Reuterswärd Lund (sekr), docent Göran Walldius Stockholm och professor Jan Wersäll Stockholm. Syftet var att genom en skriftlig enkät utreda den aktuella undervisningssituationen i Näringslära vid landets sex medicinska fakulteter. Ca 40 frågor ställdes inom följande åtta områden: ämnesbeskrivning, tjänster, grundutbildning, klinisk nutrition, examination, vidareutbildning, forskning, samt samarbetsprojekt inom och utom landet. Enkäten tillställdes de sex ämnesföreträdarna på universitetsorterna 940908.

<u>Lärosäte</u>	<u>Namn på institution/enhet</u>	<u>Ämnesföreträdare</u>
Göteborg	Inst. för klinisk näringslära	Professor Henrik Andersson
Linköping	(ingen institution för näringslära)	Docent Elisabeth Forsum
Lund	Avd. för industriell näringslära och livsmedelskemi	Professor Nils-Georg Asp
Stockholm	Inst. för medicinsk näringslära	Professor Jan-Åke Gustafsson
Umeå	Enheten för näringsforskning	Professor Göran Hallmans
Uppsala	Inst. för näringslära	Professor Leif Hambræus

Följande representanter för de sex universitetsorterna har besvarat enkäten:

Göteborg:	Professor Henrik Andersson
Linköping:	Docent Elisabeth Forsum
Lund:	Professor Nils-Georg Asp i samråd med överläkare Peter Thesleff och docent Björn Åkesson
Stockholm:	Bitr. överläkare Gunnar Akner i samråd med administrativ chef Kerstin Claesson och universitetsadjunkt Pia Hedberg
Umeå:	Professor Göran Hallmans i samråd med docent Owe Johnsson
Uppsala:	Professor Leif Hambræus

Flera representanter har bifogat omfattande dokumentation, andra har svarat mer kortfattat. Sammanställning av resultatet har gjorts under december 1994. Redovisningen fokuseras på en jämförelse mellan de olika lärosätena för att därigenom stimulera en konstruktiv diskussion. De som önskar ta del av det fullständiga materialet kan kontakta SNF:s kansli.

Sammanfattning av enkätsvaren

Observera att Linköping ej har någon institution eller enhet för näringslära.

A. Ämnesbeskrivning

Ämnet Näringslära ingår ej i studieplanen vid hälften av lärosätena; däremot finns kursbeskrivningar på flertalet ställen. En majoritet anser att det vore en fördel med en gemensam kursbeskrivning i Näringslära för landets alla medicinska fakulteter. Alla är intresserade av att delta i ett dylikt konsensusarbete.

B. Tjänster

Vid fyra institutioner/enheter finns ett antal olika tjänster inrättade utöver professuren, på ett ställe dock inga tjänster alls. Alla har läkare kopplade till verksamheten. Därutöver finns ett mindre antal tjänster/vikariat inom Näringslära eller angränsande områden vid fyra av lärosätena.

C. Grundutbildning

På alla orter utom Umeå är ämnesföreträdaren prefekt eller ämnesansvarig. Uppläggnings av undervisningen varierar mellan temaorienterade föreläsningar, problemorienterad respektive problembaserad undervisning. Alla har kostlaboration. Antalet undervisningstimmar varierar likaså kraftigt mellan orterna, från 10 - 55 timmar/termin. Alla undervisar både på det prekliniska och kliniska stadiet av läkarutbildningen. Alla utom Stockholm och Umeå har frivilliga kurser och fördjupningsuppgifter. Rekommenderad litteratur varierar mycket mellan orterna.

Alla förordar att Näringslära är integrerat ("strimmat") under hela eller delar av läkarutbildningen. Stockholm och Uppsala föreslår dessutom en separat kurs i Näringslära under det kliniska stadiet (efter termin 4). Enighet föreligger att integration bör ske med internmedicin och kirurgi, därutöver finns växlande förslag. Alla utom Göteborg anser att ämnet Näringslära bör ges utökad undervisningstid inom läkarutbildningen. Flertalet anser att detta bör ske både inom ramen för ordinarie undervisning och i form av frivilliga kurser/fördjupningsuppgifter; Umeå dock enbart inom ordinarie undervisning.

D. Klinisk nutrition

Hälften av lärosätena bedriver verksamhet i klinisk nutrition vid respektive sjukhus, huvudsakligen i öppen vård. I Göteborg disponeras dessutom några vårdplatser. I Lund ansvarar en särskild sektion inom medicinkliniken för Klinisk nutrition. Göteborg organiserar bl.a. de kliniska dietisterna vid sjukhuset, varför man har en omfattande klinisk konsultationsverksamhet.

E. Examination

Uppsala examinerar inte alls, på övriga orter sker examination integrerat med andra ämnen. På hälften av orterna finns formella minimikrav i Näringslära. Hälften av lärosätena förordar obligatorisk tentamen i Näringslära; två vill ej ha någon tentamen alls.

F. Vidareutbildning

Hälften av lärosätena bedriver vidareutbildning i Näringslära för medicinare. Alla utom Umeå förordar systematisk vidareutbildning i Näringslära för läkare. Flera förslag framföres: klinisk tjänstgöring, SK-kurser samt inrättandet av en gemensam organisation för vidareutbildning.

G. Forskning

Alla erbjuder doktorandutbildning inom ämnet Näringslära. Utöver doktorandverksamheten pågår vid alla lärosäten en rad forskningsprojekt i Näringslära i samarbete med ett antal olika institutioner.

H. Allmänt

Alla har både nationella och internationella samarbetsprojekt inom Näringslära. Umeå anser att samarbetet mellan de olika institutionerna/enheterna för Näringslära i Sverige är tillfredsställande, de övriga 5 anser att det bör förstärkas: 5/5 framhåller undervisning, 4/5 kliniskt arbete och 3/5 forskning.

Resultatet av utredningen presenterades och diskuterades vid en konsensuskonferens "Näringslära i läkarutbildningen - speciellt i temaorienterad undervisning" som avhölls i Linköping 950328-950329. Mötet ledde till inrättandet av en arbetsgrupp inom Svenska läkaresällskapets sektion för näringslära med uppgift att föreslå ett nationellt bascurriculum för läkarutbildningen i nutrition. Enkätresultatet publiceras i Folkhälsoinstitutets skrift "Mat och hälsa i svenska utbildningar 1994", tryckning planerad till början av 1995. Ett referat från konferensen kommer att publiceras i bl.a. Läkartidningen.

Stockholm 950502

För Stiftelsen Svensk Näringsforsknings (SNF) Nutritionsråds arbetsgrupp

Gunnar Akner
Bitr överläkare

Näringslära i läkarutbildningen i Sverige 1994

Sammanfattning av en utredning av undervisningen i ämnet Näringslära på de sex universitetsorterna i Sverige. Den skriftliga enkäten genomfördes under hösten 1994 av en arbetsgrupp inom Stiftelsen Svensk Näringsforskning (SNF).

A. Ämnesbeskrivning

1. Anges ämnet Näringslära i studieplanen för läkarutbildningen hos er?

Göteborg:	Nej
Linköping:	Ja
Lund:	Ja
Stockholm:	Nej
Umeå:	Ja
Uppsala:	Nej

2. Har ni någon kursbeskrivning för ämnet Näringslära?

Göteborg:	Ja
Linköping:	Inga "kurser" vid läkarutbildningen i Linköping
Lund:	Ja
Stockholm:	Ja
Umeå:	Ja
Uppsala:	Nej

3. Anser ni att det vore en fördel med en gemensam kursbeskrivning i Näringslära för landets alla medicinska fakulteter eller bör varje fakultet fritt få avgöra vad som skall undervisas?

Göteborg:	Gemensam
Linköping:	Kan ej besvaras - se fråga A2
Lund:	Både och
Stockholm:	Gemensam, åtminstone gemensamt bascurriculum
Umeå:	Varje fakultet
Uppsala:	Gemensam

4. Om ni svarat "Gemensam" på fråga A3: Är ni intresserade av att delta i ett dylikt konsensusarbete?

Göteborg:	Ja
Linköping:	Ja
Lund:	Ja
Stockholm:	Ja
Umeå:	-
Uppsala:	Ja

B. Tjänster

1. Utöver professuren, vilka fasta tjänster (personalkategorier) finns inrättade vid er institution/enhet?

Göteborg: universitetslektor 2 st
forskare 1 st
universitetsadjunkt 1 st
laboratorieassistent 4 st
intendent 1 st
sekreterare 1 st

Linköping: (har ej institution/enhet för näringslära)

Lund: högskolelektor 2 st
forskarassistent 1 st

Stockholm: universitetslektor 4 st

Umeå: Inga. Kopplad till enhetens arbete finns ett stort antal personer, i huvudsak läkare med respektive utan lärartjänst och/eller forskningsarbete

Uppsala: forskningsingenjör 1 st
högskolesekreterare 1 st
laboratorieassistent 0,5 st

2. Hur många läkare arbetar vid er institution/enhet (inkluderande vikariat o.d.)?

Göteborg: 4 läkare (alla legitimerade)

Linköping: -

Lund: 4 läkare (4 leg. läkare, varav 2 doktorander från annan klinik)

Stockholm: 5 läkare (2 leg. läkare, 3 läkarexamen), samt 5 medicine kandidater

Umeå: - (många "kopplade")

Uppsala: 4 läkare (3 leg.läkare, 1 läkarexamen)

3. Utöver ovan nämnda tjänster /vikariat vid institutionen/enheten: Finns det fasta läkar- eller andra högskole-tjänster eller vikariat inom ämnet Näringslära eller närliggande områden hos er (t.ex. vid universitetet, inom Landstinget etc.)?

Göteborg: Ja 3 högskoletjänster

Linköping: Nej

Lund: Ja 1,5 läkartjänst vid Avd. för klinisk näringslära vid Universitetssjukhuset i Lund

Stockholm: Ja 1 universitetsadjunkt vid St-h Universitet (linjeansvarig nutritionstlinjen)

Umeå: Nej

Uppsala: Ja 0,5 högskolelektor och 0,5 högskoleadjunkt vid Inst för näringslära
1 extra professur i klinisk näringsforskning vid Inst för geriatrik
1 adjungerad professur i klinisk näringslära vid Inst för klinisk fysiologi

C. Grundutbildning (avser både prekliniska och kliniska stadiet)

1. Har ni tidigare gjort någon inventering eller annan utredning beträffande ämnet Näringslära hos er?

Göteborg: Nej
Linköping: Ja (internt arbetsmaterial)
Lund: Ja, i början av 80-talet. Aktuell inventering betr. klinisk näringslära pågår
Stockholm: Ja, 1991
Umeå: Nej
Uppsala: Ja (ingen kopia kvar)

2. Vem ansvarar för undervisningen i Näringslära under den grundläggande läkarutbildningen hos er?

Göteborg: Prefekt och kursansvarig: professor Henrik Andersson
Linköping: Sektorsgruppen för nutrition och digestion. Koordinator: Elisabeth Forsum
Lund: Prefekt: professor Nils-Georg Asp.
Kursansvar preklinisk N-lära: Björn Åkesson; klinisk N-lära: Peter Thesleff
Stockholm: Prefekt: professor Jan-Åke Gustafsson. Kursansvar: Gunnar Akner och Sam Okret
Umeå: Studierektorer på respektive institution
Uppsala: Prefekt och kursansvarig: professor Leif Hambraeus

3. Hur är undervisningen upplagd?

Göteborg: Temaorienterade föreläsningar + problemorienterade seminarier + kostlaboration
Linköping: Problemorienterad - inget material kan bifogas. Kostlaboration ingår.
Lund: Problembaserad + temaorienterade föreläsningar + kostlaboration
Stockholm: Temaorienterade föreläsningar + problemorienterade seminarier + kostlaboration
Umeå: Föreläsningar + gruppdemonstrationer + kostlaboration
Uppsala: Föreläsning + kostlaboration + laboration: bedömning av nutritionsstatus

4. Hur många timmars undervisning ges totalt i ämnet Näringslära hos er?

Göteborg: 55 tim/termin
Linköping: Kan ej specificeras
Lund: Ej specificerat
Stockholm: 32 tim/termin
Umeå: ≈ 25 tim/termin
Uppsala: 10 tim/termin
(↔ undervisningspensum för inst. om 2 tim föreläsning + 40 tim laboration/termin)

5. Är undervisningen förlagd till det prekliniska eller kliniska stadiet av läkarutbildningen?

Göteborg: Prekliniska 60 % och kliniska 40 %
Linköping: Prekliniska och kliniska
Lund: Prekliniska och kliniska
Stockholm: Prekliniska 60 % och kliniska 40 %
Umeå: Prekliniska och kliniska
Uppsala: Prekliniska + "spridda insatser" på kliniska stadiet

6. Finns det frivilliga kurser eller fördjupningsuppgifter i Näringslära hos er?

- Göteborg: Ja: 5-poängskurs "Näringsbehov och näringstillstånd", öppen för läkarstuderande
- Linköping: Ja: Fördjupningsuppgifter är möjliga inom alla områden. Det har hänt att de haft näringsfysiologisk inriktning.
- Lund: Ja: Valfri kurs i "Medicinsk näringslära" 2 v
- Stockholm: Nej. Förslag till KI hösten 1994: valfri kurs i "Medicinsk näringslära" kopplad till flera fördjupningsuppgifter (klinisk, preventiv respektive cellulär /mekanistisk N-lära). Under 1994 har vi inlett projektarbete "Malnutrition" på fysiologiterminen (T3).
- Umeå: Nej
- Uppsala: Ja
1. Fördjupningskurs i N-lära, "Human nutrition", 20 p + individuellt projektarbete 5 p
 2. Modifierad distanskurs i näringslära om 10 p.
 3. "Nutrition in less developed countries" om 7 p med tillhörande fördjupningsarbeten om 10-20 p.
 4. Förslag lämnat i april 1994:
 - Termin 3: "Näringsfysiologisk undersökningsmetodik", 2 veckor (Hambraeus)
 - Termin 7: "Nutrition i kliniken", 2 veckor (Wessby)Även två projektarbeten föreslås.
-

7. Vilken litteratur (böcker/tidskrifter/kompendier etc.) i Näringslära använder ni vid undervisningen i Näringslära vid er institution/enhet?

- Göteborg:
1. Socialstyrelsen, Livsmedelsverket: Kost, motion och hälsa 1992
 2. Bjørneboe GE, Drevon C, Norum K: Mat og medisin, Universitetsforlaget, Oslo, 2:a upplagan 1992
 3. Shills & Young: Modern nutrition in health and disease
- Linköping:
1. Abrahamsson L, Andersson I m. fl. Näringslära för högskolan. Liber 1992
 2. Eriksson SL, Mossberg T, Wahren J. Klinisk nutrition. Almqvist & Wiksell 1987
 3. Garrow JS, James WPT: Human nutrition and dietetics. Churchill Livingstone, Edinburgh & London, 9:e upplagan 1993
- Lund:
1. Eget kompendium: "Stödencil till kursen i näringslära" (84 sid)
 2. Socialstyrelsen, Livsmedelsverket: Kost motion och hälsa 1992
- Stockholm: Ingen obligatorisk litteratur.
Rekommenderad litteratur:
Hessov Ib, Ovesen L. Klinisk näringslära. Esselte Studium 1988.
Eriksson SL, Mossberg T, Wahren J. Klinisk nutrition. Almqvist & Wiksell 1987
Statens Livsmedelsverk. Mat på sjukhus 1991.
- Umeå: Statens Livsmedelsverk. Mat på sjukhus 1991.
- Uppsala:
1. Eget kompendium: "Introduktion till human näringslära" (100 sidor)
 2. Garrow JS, James WPT: Human nutrition and dietetics. Churchill Livingstone, Edinburgh & London, 9:e upplagan 1993
 3. Whitney EN, Cataldo CB, Rolfes SR: Understanding normal and clinical nutrition. West publishing company, St Paul, Minnesota, 3:e upplagan 1991
 4. Whitney EN and Rolfes SR: Understanding nutrition. West publishing company, St Paul, Minnesota, 6:e upplagan 1993
-

8. Vilken lärobok (läroböcker) anser ni vara bäst inom ämnet Näringslära (oavsett om den/de används i undervisningen eller ej)?

Göteborg: Socialstyrelsen, Livsmedelsverket: Kost motion och hälsa 1992
Linköping: Garrow JS, James WPT: Human nutrition and dietetics. Churchill Livingstone, Edinburgh & London, 9:e upplagan 1993
Lund: Garrow JS, James WPT: Human nutrition and dietetics. Churchill Livingstone, Edinburgh & London, 9:e upplagan 1993
Stockholm: Kinney JM, Jeejeebhoy KN, Hill GL, Owen OE (red.). Nutrition and metabolism in patient care. WB Saunders Company 1988
Umeå: -
Uppsala: De rekommenderade

9. Förordar ni en separat kurs i Näringslära eller att ämnet är integrerat ("strimmat") under hela eller delar av läkarutbildningen?

Göteborg: Integrerat
Linköping: Både och ("båda kan fungera")
Lund: Integrerat ("läkarutbildningen i Lund läggs f.n. om till integrerade kurser")
Stockholm: Både och. Separat kurs samt strimming i form av "N-märkning" av övriga kurser
Umeå: Integrerat ("undervisningen är i huvudsak integrerad med andra ämnen")
Uppsala: Separat kurs (1 vecka) efter termin 4 + integration

10. Om ni svarat "Integrerat" på fråga C9: Med vilket eller vilka ämnen föreslår ni att det integreras?

Göteborg: Kemi, fysiologi, medicin, kirurgi, pediatrik och geriatrik
Linköping: Med så många som möjligt
Lund: Prekliniskt: gastroenterologi och arbetsfysiologi
Kliniskt: Alla avsnitt, fr.a. internmedicin, kirurgi, anesthesiologi, pediatrik
Stockholm: Integration aktuell under flertalet kurser inom läkarutbildningen
Umeå: Medicinsk kemi, medicin, pediatrik, kirurgi, onkologi (?), patologi (?)
Uppsala: Medicin, kirurgi, samhällsmedicin och pediatrik

11. Anser ni att ämnet Näringslära bör ges utökad undervisningstid inom läkarutbildningen hos er?

Göteborg: Nej
Linköping: Ja
Lund: Ja
Stockholm: Ja Sammanhållen kurs om 2-3 veckor under den senare delen av utbildningen
Umeå: Ja Bl.a. är de preventiva aspekterna ofullständigt belysta
Uppsala: Ja

12. Om ja på fråga C11: Bör detta ske inom ramen för den ordinarie undervisningen eller i form av frivilliga kurser/fördjupningsuppgifter?

Göteborg: -
Linköping: Både och
Lund: Både och
Stockholm: Både och
Umeå: Ordinarie undervisning
Uppsala: Både och

D. Institutionens/enhetens arbete inom Klinisk Nutrition

1. Hur är klinisk nutrition organiserad vid ert sjukhus?

- Göteborg: Avd. för klinisk näringslära ansvarar för:
1. Dietistorganisationen
 2. Rådgivning i näringsfrågor
 3. Poliklinisk verksamhet
 - remisser från öppenvården
 - på kirurgmott. för patienter med short bowel och specifika näringsproblem
 4. Inneliggande: Fyra sängplatser vid metaboliska enheten (speciellt kök, laboratorieutrustning, dietist)
- Linköping: "Knappast organiserad alls"
- Lund: Avdelningen för klinisk näringslära är en sektion vid medicinkliniken
- Stockholm: Huddinge Sjukhus saknar sådan enhet. Under 1995 startas "Arvid Wretling-laboratoriet", ett cellbiologiskt laboratorium för klinisk nutritionsforskning
- Umeå: Berör huvudsakligen barnkliniken och den gastroenterologiska avdelningen vid medicinkliniken
- Uppsala: Finns ej. Leif Hambræus ingår som "konsult" i sjukhusets nutritionsteam
-

2. Deltar er institution/enhet i rutinsjukvård beträffande klinisk nutrition vid ert sjukhus?

- Göteborg: Ja
- Linköping: -
- Lund: Ja genom Avdelningen för klinisk näringslära knuten till medicinkliniken
- Stockholm: Nej
- Umeå: Nej
- Uppsala: Ja, genom deltagande i Akademiska Sjukhusets (UAS) kostteam. Därtill kommer insatser från Inst för geriatrik via extraprofessuren i klinisk näringsforskning, som också ingår i UAS kostteam.
-

3. Om ja på fråga D2 : Bedriver ni klinisk verksamhet i egen regi vid er institution/enhet eller är ni konsulter på andra avdelningar?

- Göteborg: Egen regi (öppen och sluten vård)
- Linköping: -
- Lund: Egen regi och konsulter (öppen och sluten vård), men saknar egna vårdplatser
- Stockholm: -
- Umeå: -
- Uppsala: -
-

4. Om ja på fråga D2: Vilken omfattning har er kliniska verksamhet? Ange t.ex. antalet besök per år respektive antalet sängplatser ni förfogar över på särskild bilaga.

- Göteborg: 5.000 patientbesök/år (dietistmott. + öppenvårdsmott.) + 4 vårdplatser
- Linköping: -
- Lund: -
- Stockholm: -
- Umeå: -
- Uppsala: -
-

E. Examination

1. Examineras Näringslära separat, integrerat med andra ämnen eller inte alls?

Göteborg:	Integrerat
Linköping:	Integrerat (gäller alla ämnen vid HU) och inte alls
Lund:	Integrerat
Stockholm:	Integrerat
Umeå:	Integrerat
Uppsala:	Inte alls (tidigare integrerat)

2. Finns det några formella minimikrav i Näringslära för att bli godkänd hos er?

Göteborg:	Ja
Linköping:	Nej
Lund:	Ja
Stockholm:	Ja
Umeå:	Nej
Uppsala:	Nej

3. Anser ni att det bör finnas en obligatorisk eller frivillig tentamen i Näringslära eller ingen tentamen alls?

Göteborg:	Ingen tentamen
Linköping:	Ämnet Näringslära borde vara mer företrätt vid examination vid HU
Lund:	Obligatorisk
Stockholm:	Obligatorisk, i anslutning till en obligatorisk kurs under grundutbildningen
Umeå:	Ingen tentamen. Tenteras integrerat med andra ämnen.
Uppsala:	Obligatorisk

F. Vidareutbildning

1. Bedrivs vid ert lärosäte någon vidareutbildning i Näringslära för medicinare?

Göteborg:	SK-kurs planeras hösten 1995
Linköping:	Nej.
Lund:	Ja genom inslag av näringslära i olika kliniska kurser
Stockholm:	Nej. SK-kurs i "Medicinsk näringslära" planeras hösten 1995
Umeå:	Nej
Uppsala:	Ja

2. Anser ni att det finns behov av systematisk vidareutbildning i Näringslära för läkare?

Göteborg:	Ja
Linköping:	Vet ej
Lund:	Ja
Stockholm:	Ja
Umeå:	Nej
Uppsala:	Ja

3. Om ja på fråga F2: Hur anser ni att vidareutbildningen bör utformas?

Göteborg:	Organisation för gemensam vidareutbildning bör tillskapas med deltagare av samtliga institutioner i näringslära
Linköping:	-
Lund:	Klinisk tjänstgöring + SK-kurser
Stockholm:	Klinisk tjänstgöring + kurser (SK-kurser, symposier/konferenser)
Umeå:	-
Uppsala:	-

G. Forskning

1. Hur många doktorander är registrerade med projekt inom ämnet Näringslära hos er?

Göteborg:	6 st
Linköping:	(ingen institution för näringslära)
Lund:	16 st
Stockholm:	4 st
Umeå:	8 st, bl.a. flera doktorander antagna vid Institutionen för patologi
Uppsala:	8 st

2. Utöver projekten i G1, har ni kännedom om några ytterligare forskningsprojekt vid ert lärosäte som berör Näringslära?

Göteborg:	Ett flertal projekt vid olika institutioner, t.ex. kirurgi, invärtesmedicin, allmänmedicin, geriatrik, pediatrik, hjärtlung-inst.
Linköping:	Ja, men kan ej ge detaljer
Lund:	Hänvisar till Current research at the medical faculty Lund 1993
Stockholm:	Inst. för oral mikrobiologi Huddinge Sjh; Överviktsenheten/Inst. för hälsoinriktad beteendeforskning KI; Centrum för nutrition och toxikologi (CNT) Novum
Umeå:	Ett flertal, speciellt knutna till Inst för pediatrik, medicinsk kemi och medicin
Uppsala:	Inst. för geriatrik

H. Allmänt

1. Samarbetar ni beträffande utbildningsfrågor och/eller forskning med någon annan institution(er) inom ämnesområdet Näringslära internationellt ?

Göteborg: Marseille och Nantes Frankrike, Köpenhamn Danmark

Linköping: Dunn Clinical nutrition, Camebridge UK + Cornell univ. NY USA + Dept of human biology, Maastricht Nederländerna

Lund: Utbildning:
European nutrition leadership programme
Nordiska läroanstalter genom Nordisk federation för medicinsk undervisning (NFMU)
Forskning:
Flera program inom EU, t.ex. AIR och HCM.
En rad andra internationella samarbeten.

Stockholm: Dept nutritional sciences Toronto Canada; BIBRA Toxicology international Surrey England; Istituto di clinica medica e gastroenterologia Bologna Italien

Umeå: Stort antal institutioner (ej specificerat)

Uppsala: MIT Boston USA + UCLA Davis USA

2. Samarbetar ni beträffande utbildningsfrågor och/eller forskning med någon annan institution(er) inom ämnesområdet Näringslära inom landet?

Göteborg: Lund, Uppsala, Umeå

Linköping: Inst. för hushållsvetenskap, Uppsala. Inst. för klinisk fysiologi, Uppsala

Lund: Ja, samtliga institutioner vid olika tillfällen

Stockholm: Inst. för oral mikrobiologi Huddinge Sjh; CNT Novum

Umeå: Inst. för livsmedelsvetenskap i Uppsala, Inst. för klinisk näringslära Göteborg, Inst. för livsmedelsvetenskap vid Chalmers/SIK Göteborg, Inst. för geriatrik Uppsala, Novum/Inst. för medicinsk näringslära Stockholm

Uppsala: Sveriges Lantbruksuniversitet, Fysiologen III KI, Enheten för internationell barnhälsovård Uppsala, Inst för geriatrik Uppsala, Tanzania food and nutrition center, University of Khartoum, Sudan

3. Anser ni att samarbetet mellan de olika institutionerna/enheterna för Näringslära i Sverige för närvarande är tillfredsställande eller bör förstärkas?

Göteborg: Bör förstärkas

Linköping: Bör förstärkas

Lund: Bör förstärkas

Stockholm: Bör förstärkas

Umeå: Tillfredsställande

Uppsala: Bör förstärkas

4. Om ni svarat "bör förstärkas" på fråga H3, I vilket avseende(n) bör samarbetet förstärkas?

Göteborg: Kliniskt arbete + undervisning + forskning
Linköping: Undervisning
Lund: Kliniskt arbete + undervisning + forskning
Stockholm: Kliniskt arbete + undervisning + forskning
Umeå: -
Uppsala: Kliniskt arbete + undervisning

5. Har ni några ytterligare kommentarer eller synpunkter på ovanstående eller andra aspekter av ämnet Näringslära?

Göteborg: -

Linköping: -

Lund: -

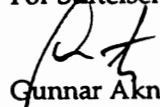
Stockholm:
(Akner) Väsentligt för ämnets utveckling är:
a) att ämnet "Näringslära" definieras noga, b) att ett konsensusdokument upprättas beträffande läkarnas grundutbildning i Näringslära respektive hur kunskaperna skall kontrolleras, c) att systematisk vidareutbildning i Näringslära erbjuds samt d) att ämnet "Klinisk näringslära" (klinisk nutrition) etableras vid universitetssjukhusen.

Umeå:
(Hallmans) Det är viktigt att förbättra ämnets status och att åstadkomma en samordning nationellt samt inom Norden. Förhoppningsvis leder detta till en förstärkt profil, som är nödvändig på många sätt. Sättet att lösa detta kan dock vara många. Personligen är jag övertygad om att det i mycket stor utsträckning skall ske inom ramen för andra ämnesområden. Det gäller dock att få ämnet identifierat på dessa kurser.

Uppsala:
(Hambraeus) Jag är allvarligt oroad över utvecklingen av undervisningen i näringslära för läkarstuderande. Ett av problemen torde vara att undervisningen hittills kommit in på ett för tidigt stadium. Förståelsen för tillämpningen av biokemiska och fysiologiska kunskaper, som näringsläran i princip utgör, är för liten hos såväl studenter som kursledare inom det prekliniska stadiet. Ämnet borde inte betraktas som ett prekliniskt ämne utan höra hemma hos de kliniska laboratoriespecialiteterna, t.ex. klinisk kemi och klinisk fysiologi. Någon form av sammanhållen undervisning om c:a en vecka skulle bäst platsa in efter termin 4.

Stockholm 950502

För Stiftelsen Svensk Näringsforsknings (SNF) Nutritionsråds arbetsgrupp

Gunnar Akner
Bitr överläkare